

Z HISTORII PROKURATURY

Mjr aud. Henryk Piotr Florjan Urbański wiceprokurator Wojskowej Prokuratury Okręgowej Nr VI we Lwowie

Wiceprokurator Henryk Piotr Florjan Urbański, syn Faustyna i Heleny z Rewakowiczów, urodził się 4 maja 1895 r. we Lwowie. W dniu 23 czerwca 1921 r. poślubił Helenę z Gliksenów, z którą miał dwóch synów urodzonych w 1922 i 1927 roku. Był wnukiem Henryka Karola Rewakowicza, galicyjskiego działacza ruchu ludowego, polityka, dziennikarza oraz uczestnika powstania styczniowego.

Henryk Urbański uczęszczał do III Gimnazjum we Lwowie, gdzie w 1913 r. złożył egzamin dojrzałości. W tym samym roku rozpoczął studia na Wydziale Prawa Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie. Jego naukę przerywała jednak służba wojskowa.

Już od wczesnej młodości angażował się w działalność niepodległościową i prezentował postawę patriotyczną. Od września 1913 r. do 16 sierpnia 1914 r. należał do Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” we Lwowie, zwanego później „Sokołem Macierzą”, oraz do Polowych Drużyn Sokolich.

W okresie od 15 lipca do 13 sierpnia 1913 r. odbył przeszkolenie wojskowe w armii austro-węgierskiej. W dniu 6 sierpnia 1914 r. wstąpił do Legionów Polskich, początkowo do Legionu Wschodniego, a następnie do I Brygady Legionów Polskich. Z powodu ogłoszonej mobilizacji od 1 sierpnia 1914 r. służył jako szeregowiec na froncie rosyjskim. Uczestniczył m.in. w walkach pod Limanową i Tymbarkiem, pomiędzy wojskami austro-węgierskimi a rosyjskimi w grudniu 1914 r. Podczas walk na froncie rosyjskim został ciężko ranny w wyniku postrzału.

W okresie od 19 grudnia 1914 r. do 20 stycznia 1916 r. z powodu ciężkiej choroby urlopowany był od czynnej służby wojskowej.

W Legionach Polskich służył do tzw. „Kryzysu przysięgowego” w lipcu 1917 r., kiedy to żołnierze polscy odmówili złożenia przysięgi na wierność Królestwu Polskiemu i dotrzymania braterstwa broni wojskom Niemiec i Austro-Węgier podczas I wojny światowej.

Henryk Urbański 29 października 1917 r., wraz z innymi legionistami, został wcielony do armii austro-węgierskiej i wysłany na front włoski. Służbę w niej pełnił do 4 kwietnia 1918 r.

W 1917 r. ukończył szkołę oficerską przy 5. Pułku Piechoty Legionów Polskich i Polskiego Korpusu Posiłkowego.

Przerwane służbą wojskową studia na Wydziale Prawa Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie kontynuował w 1918 r. W okresie od 10 kwietnia do 22 lipca 1918 r. przebywał na urlopie akademickim celem przygotowania się do egzaminu prawno-historycznego, który to egzamin następnie złożył.

Po upadku Austro-Węgier w dniu 28 października 1918 r. przybył do Lwowa, gdzie do 22 listopada 1918 r. uczestniczył w jego obronie przed siłami ukraińskimi. Posiadał wówczas stopień sierżanta piechoty. Na krótki czas dostał się do niewoli ukraińskiej. W międzyczasie z dniem 1 listopada 1918 r. został formalnie wcielony do Wojska Polskiego.

Od 5 do 27 grudnia 1918 r. pełnił służbę jako referent – kierownik drukarni w Biurze Prasowym Naczelnego Dowództwa Wojska Polskiego. Od 27 grudnia 1918 r. do 30 listopada 1920 r. był podoficerem kasowym Białostockiego Pułku Strzelców Dywizji Litewsko-Białoruskiej. Uczestniczył wtedy w walkach z armią bolszewicką. W ich trakcie jego oddział wycofywał się przez terytorium Litwy w kierunku Suwałk, co zakończyło się niepowodzeniem z uwagi na otoczenie sił polskich przez przeważające siły litewskie. W wyniku tego Henryk Urbański 15 lipca 1920 r., wraz z całym swoim pułkiem, dostał się do niewoli litewskiej, w której przebywał do 30 listopada 1920 r.

Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości Henryk Urbański kontynuował służbę wojskową w Wojsku Polskim. W dniu 27 stycznia 1919 r. został awansowany na stopień podporucznika, a 26 marca 1921 r. na stopień kapitana. W latach 1923–1924 był oficerem Ekspozytury Wojskowej Kontroli Generalnej przy Dowództwie Okręgu Korpusu Nr IX w Brześciu. Ukończył również dwuletni kurs w Wyższej Szkole Intendencji, a następnie pełnił tam służbę. Od 16 lutego do 15 maja 1929 r. służył w 5. Lwowskim Pułku Artylerii Polowej.

W okresie od 9 czerwca 1931 r. do 9 lutego 1932 r. służył jako kierownik referatu zaopatrzenia Okręgowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przyniesienia Wojskowego we Lwowie.

W międzyczasie ukończył studia prawnicze i w dniu 16 czerwca 1931 r. uzyskał tytuł magistra prawa. 10 lutego 1932 r. został skierowany do Wojskowego Sądu Okręgowego Nr VI we Lwowie na 9 miesięczną praktykę. W dniu 10 listopada 1932 r. pozytywnie zdał egzamin sędziowski w Naczelnym Sądzie Wojskowym.

pogłębia. Wykazuje zamiłowanie do studiów prawniczych. Przy dobrej i intensywnej pracy nad sobą wyrobi się na wybitnego prawnika”.

Po wybuchu II wojny światowej i agresji ZSRR na Polskę Henryk Urbański dostał się do niewoli sowieckiej. Wiosną 1940 r. został zamordowany przez funkcjonariuszy NKWD. Spoczywa na Polskim Cmentarzu Wojennym w Bykowni.

Jego nazwisko znalazło się na tzw. Ukraińskiej Liście Katyńskiej opublikowanej w 1994 r.

Prokurator Henryk Urbański został odznaczony Krzyżem Niepodległości, Krzyżem Walecznych, Złotym Krzyżem Zasługi oraz Krzyżem I Brygady Legionów Polskich.

Nazwisko prokuratora Henryka Urbańskiego zostało umieszczone na uroczystie odsłoniętej w siedzibie Prokuratury Krajowej w dniu 17 września 2020 r. tablicy, upamiętniającej prokuratorów Rzeczypospolitej Polskiej, którzy oddali życie za Ojczyznę w latach 1939–1945.

Życiorys prokuratora Henryka Piotra Florjana Urbańskiego opracowano na podstawie materiałów Centralnego Archiwum Wojskowego im. majora Bolesława Waligóry (sygn. AP 4327, AP 591, AP 996, KN 09_11_1932).